24 Νοεμβρίου 2026

Μοναχός Αμβρόσιος Λαυριώτης (1884 -24 Νοεμβρίου 1977)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Αμβρόσιος μοναχός Λαυριώτης (1884-1977) (Φωτογραφία: Chrysostomus Dahm, 1957) Πηγ

Image not found or type unknown

Αμβρόσιος μοναχός Λαυριώτης (1884-1977)
(Φωτογραφία: Chrysostomus Dahm, 1957)
Πηγή φωτογραφίας:
http://athosprosopography.blogspot.gr

Ο κατά κόσμον Δημήτριος Ντόλας του Αγγέλου και της Ελένης γεννήθηκε στην Αρναία Χαλκιδικής το 1884. Προσήλθε στη Μεγίστη Λαύρα το 1904. Εκάρη μοναχός το 1906. Ήταν Γέροντας από το 1928 και προϊστάμενος της μονής από το 1932.

Γράφει περί αυτού ο υποτακτικός του επίσκοπος Ροδοστόλου Χρυσόστομος: «Δεν ήταν μόνο η υψηλή, βιβλική, ρασοστόλιστη κορμοστα-σιά του, που πλησίαζε τα δύο μέτρα, η κατάλευκη γενειάδα του και τα αδρά, ανδροπρεπέστατα χαρακτηριστικά του προσώπου του αυτά που εντυπωσίαζαν και ενέπνεαν σεβασμό και δέος σε όλους, αλλά κυρίως η σύνεσις, η σοβαρότης του και η μεγάλη περί τα μοναχικά και διοικητικά της Μεγίστης Λαύρας και του Όρους πείρα του· η οξύνοιά του, ωσαύτως, στην αντίληψη και εκτίμηση των γεγονότων, η από όλους αναγνωριζομένη διορατικότης του, ώστε να προλαμβάνη καταστάσεις και να μην ξαφνιάζεται απ’ αυτές, και υπέρ πάντα το πολύτιμο των συμβουλών του».

Ο σεβάσμιος Γέροντας Αμβρόσιος με το πάντοτε σπινθηροβόλο και πατρικό βλέμμα του ήταν η ζωντανή παράδοση της Λαύρας, ήταν ως ηγούμενός της. Η καλογερικότητα και η πνευματικότητά του, η πατρικότητα και διακριτικότητά του

ήταν γνωστές. Επί δεκάδες χρόνια, χειμώνα-καλοκαίρι, βράδυ-πρωί, ήταν πάντα πριν το «ευλογητός» στο πρώτο δεξιό στασίδι. Κανένας εφημέριος δεν θυμάται να μην είπε ο Γέροντας Αμβρόσιος το «αμήν» του πρώτου «ευλογητός». Έτσι παρακινούσε και τα καλογέρια του να είναι πάντοτε φιλακόλουθα. Τότε το Καθολικό ήταν δίχως θέρμανση τον χειμώνα.

Άκρος νηστευτής και πάντα εγκρατής στο φαγητό του. Δεν επέτρεπε φλυαρίες και γέλια. Ο επίσκοπος Μιλητουπόλεως Ναθαναήλ, μετέπειτα Κώου και σχολάρχης της Αθωνιάδος, υποτακτικός του και αυτός, ως και ο Καρπάθου Αμβρόσιος, μεσολαβούσε για να μειώσει την αυστηρότητά του στα καλογέρια του, για ν' ακούσει: «Δεν μπορώ τώρα στα γερά-ματά μου ν' αλλάξω συμπεριφορά και τακτική, έχω όμως μέσα μου την βεβαιότητα πως δεν αστοχώ· αγωνιώ για την πορεία τους και δεν παύω να προσεύχωμαι στον Θεό για την χαρίτωσί τους. Και ελπίζω πως, με την βοήθειά Του, θα είναι για το πνευματικό τους συμφέρον· γι' αυτό, σε παρακαλώ, μη με προτρέπης να κάνω αλλαγές, ανοχές και οικονομίες· όχι γιατί δεν τις μπορώ, αλλά γιατί τις φοβάμαι. Βοήθα και συ, με όποιον τρόπο νομίζεις, αυτές τις ψυχές, για τις οποίες θα δώ-σουμε λόγο στον Θεό».

Υπέμενε συκοφαντίες, θλίψεις, αδικίες και αγνωμοσύνες με υπομονή κι ελπίδα στον Θεό. Έλεγε: «Η αγιότητα συντελείται με την αδιάκοπη συνεργασία της Χάριτος και της βοηθείας του Θεού, με την προσωπική θέληση και τον αδιάκοπο αγώνα ενός εκάστου· αγώνα ακατάπαυστο, το τονίζω, απ' αρχής δοκιμασίας και κουράς και μέχρι της κοιμήσεως και παραδόσεως της αθανάτου ψυχής στον Σωτήρα και Πλάστη της, για την εν χαρά και αγαλλιάσει συνδιαιώνισι μαζί Του …».

Αυτής της χαράς, αγαλλιάσεως και συνδιαιωνίσεως έτυχε ο μακάριος Γέροντας. Ανεπαύθη εν Κυρίω στις 24.11.1977, μετά 73 ετών ακέραια μοναστική ζωή στη Λαύρα του οσίου Αθανασίου του Αθωνίτου.

Πήγες – Βιβλιογραφία

Χρυσοστόμου Ροδοστόλου επισκόπου, Γράμματα και άρματα στον Άθωνα, Άγιον Όρος 2000, σσ. 70-108, (απ' όπου η φωτογραφία).

Πηγή: *Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνος Τόμος Β' – 1956-1983, σελ..921-922 , Εκδόσεις Μυγδονία, Α΄ Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011.*